

Előterjesztés

a Képviselő-testület 2009. május 28-án tartandó ülésére

Tárgy: Lakossági telefonos véleménynyilvánítás, kérdésfelvetés, a testületi ülés során

Tisztelt Képviselő-testület!

A képviselő-testület április 30-i ülésén képviselői indítvány érkezett arra vonatkozóan, hogy a település lakosai örömmel bekapcsolódnának a képviselő-testületi ülés során a véleményformálásba egy élő telefonvonalon keresztül. A felvetés lényege az volt, hogy az adás ideje alatt a telefon mellett lévő ügyintéző rögzítené a kérdéseket, a felvetéseket és a zárt ülés megkezdése előtt azokra választ adnánk.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. év LXV. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzat érvényre juttatja a népfelség elvét, helyi közügyekben demokratikus módon, széleskörű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.

Az 5. § alapján a helyi önkormányzati jogok a településen választójoggal rendelkező lakosok közösségét illetik meg. A választópolgárok az önkormányzati testületbe választott képviselőik útján, és a helyi népszavazáson való részvételükkel gyakorolják az önkormányzathoz való közösségi jogukat.

Az Ötv. 12. § (3) bekezdése alapján a képviselő-testület ülése nyilvános. Az önkormányzati törvény a széleskörű nyilvánosság alapelveinek érvényesülését számos garanciával biztosítja.

Ezek közül utalásszerűen a következők emelhetők ki:

- a képviselő-testület ülése nyilvános, zárt ülés taxatív módon megállapított esetekben tartható, a nyilvános ülésen megjelent választópolgárok az adott önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feltételekkel és módon kérdezhetnek, véleményt nyilváníthatnak, javaslatot tehetnek;
- meghatározott időnként kötelező közmeghallgatást tartani;
- a képviselő-testület bizottságaiba olyan választópolgárok is bevonhatók, akik nem önkormányzati képviselők;
- az ügyet eldöntő, vagy abban véleményt nyilvánító helyi népszavazáson túl a választópolgárok a népi kezdeményezés eszköze révén kikényszeríthetik valamely kérdés napirendre tűzését a képviselő-testület ülésén;
- a választópolgárok betekinhetnek a képviselő-testület ülésének jegyzőkönyvébe, előterjesztéseibe;
- a helyi önkormányzat feladatai körében támogatja a lakosság önszerveződő közösségének a tevékenységét, együttműködik e közösségekkel;

- a képviselő-testület a szervezeti és működési szabályzatában köteles megjelölni, mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg tevékenységi körében tanácskozási jog a képviselő-testület és bizottsága ülésén.

Az önkormányzati törvény főszabályként mondja ki nyilvánosság elvét.

A választópolgároknak ebből eredően joguk van arra, hogy figyelemmel kísérjék a képviselő-testület tevékenységét, működését. Ez történhet a helyi lapok, helyi televízió tudósítása révén, de lehetőséget biztosít az állampolgároknak arra is, hogy megjelenjenek a testület ülésén, részt vegyenek azon a testületi munka zavarása nélkül.

Az önkormányzati törvény magyarázata értelmében a nyilvánosság a részvétel lehetőségét jelenti, de azt nem foglalja magában, hogy a vitába is bekapcsolódjanak, hozzászóljanak, és főleg, hogy a szavazásban részt vegyenek. A Szervezeti- és Működési Szabályzatok tartalmazhatnak azonban olyan rendelkezést, amely meghatározott esetekben és feltételekkel a testület egyedi döntésével hozzászólási jogot is ad a megjelent és az azt igénylő állampolgárnak.

Az önkormányzati törvény 13. §-a alapján a képviselő-testület évente legalább egyszer, előre meghirdetett közmeghallgatást tart, amelyen a választópolgárok és a helyben érdekelt szervezetek képviselői közérdekű kérdést és javaslatot tehetnek. Így azok nem az egyes képviselők, tisztségviselők és az apparátus útján jutnak el a testülethez, hanem közvetlenül.

Az önkormányzati törvény 18. § (1) bekezdése alapján a képviselő-testület a működésének részletes szabályzatait a Szervezeti- és Működési Szabályzatról szóló rendeletében határozza meg. A (2) bekezdés alapján a képviselő-testület meghatározza azoknak a fórumoknak a rendjét (várospolitikai fórum, falugyűlés stb.), amelyek a lakosság, a társadalmi szervezetek közvetlen tájékoztatását, a fontosabb döntések előkészítésében való bevonását szolgálják.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az önkormányzati törvény a széleskörű nyilvánosság megteremtése érdekében ezeket a garanciális elemeket tartalmazza, amelyek közül - azon jelenleg is túlmutatóan - Dévaványa Város Önkormányzata az alábbi módon biztosítja választópolgárai részére a nyilvánosságot és a demokratikus önkormányzásba való beleszólás és véleménynyilvánítás jogát:

- A képviselő-testület üléseinek időpontja előre meghirdetésre kerül a Dévaványai Hírlapban, valamint a képviselő-testület munkaterve megtalálható az önkormányzat honlapján;
- A képviselő-testület ülésére 48 példányban küldünk ki meghívót és testületi anyagot. Teljes anyagot és meghívót kapnak többek között a pártszervezetek helyi vezetői, a nagyobb létszámú civilszervezetek vezetői, valamint a nagyobb dolgozói létszámot foglalkoztató munkahelyek vezetői, stb.
- A képviselő-testület üléseit a DKTV-vel kötött szerződés alapján a helyi televízió sugározza;
- A képviselő-testület üléseiről készült összefoglaló megjelenik a Dévaványai Hírlap soron következő lapszámában;
- A képviselő-testületi ülés jegyzőkönyvei elolvashatók a helyi könyvtárban, az önkormányzat honlapján, a képviselő-testületi ülésre készített előterjesztéseket szintén folyamatosan feltesszük az önkormányzat honlapjára;
- A Dévaványai Hírlap hasábjain keresztül a választópolgárok kérdéseket tehetnek fel a polgármesternek, amelyre a polgármester válaszol című rovatban választ kapnak;

- **Déaványa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete minden évben testületi ülés keretében előre meghirdetett közmeghallgatást tart;**
- **Déaványa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete minden évben előre meghirdetett időpontban várospolitikai fórumot tart;**
- **A képviselő-testület esetenként a lakosság szélesebb körét érintő, nagyobb horderejű témák lakossági véleményeztetése céljából lakossági fórumot tart, pl. állattartási rendelet elfogadása előtt, település rendezési tervének elfogadása előtt, stb.**
- **Települési képviselők is tartanak fogadóórát a lakosok részére előre meghirdetett időpontban;**
- **A Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltak szerint;**
A testületi ülésen a vita során – jelentkezési sorrendben – először a képviselőknek, majd a tanácskozási joggal résztvevőknek, végül a Polgármester engedélye alapján – **a megjelent állampolgároknak van hozzászólási, kérdezési joguk;**
- **A képviselő-testület a bizottságaiba igyekezett olyan külsős tagokat beválasztani, akik a településen működő szakmai, civil, és egyházi közösségek érdekeit is képviselik;**
- **Déaványa Város Önkormányzata pályázatot nyert a hivatal szervezetfejlesztésére, mely megvalósítandó projekt tartalmazza vélemények fogadásával, panaszkezeléssel foglalkozó rovat működtetését az önkormányzat honlapján.**

Tisztelt Képviselő-testület!

A felsoroltakból látható, hogy Déaványa Város Önkormányzat Képviselő-testülete igen széleskörű nyilvánosságot biztosít a lakosság részére a helyi közügyek intézése során. Igyekszik bevonni a döntéshozatalba a választópolgárok különböző közösségeit és a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosításával eddig is törekedett a legtöbb építő jellegű javaslat, észrevétel és kritika figyelembevételével meghozni a hatáskörébe tartozó döntéseket.

Mindezekon jelentősen túl mutat az a javaslat, amely a képviselő-testületi ülést használná fel a lakossággal való telefonos párbeszédre, hiszen így módon minden egyes testületi ülés valamilyen formában közmeghallgatás is egyben, csak oly módon, hogy a kérdező nincs is jelen.

Az ülés közbeni lakossági telefonos véleménynyilvánítás és kérdésfelvetés lehetőségét a Szervezeti és Működési Szabályzatban szükséges szabályozni, - ha ez bevezetésre kerül – hiszen a képviselő-testületi ülés menetéhez, a tanácskozás rendjéhez kapcsolódó felvetésről van szó. Véleményem szerint mindenféleképpen egyedi és szokatlan jogi szabályozást jelentene, ha a képviselő-testület az ülésen tanácskozási jogot biztosítana az ülésen jelen sem lévő, nevét vállaló, vagy fiktív nevet bemondó telefonálónak, hiszen az önkormányzati törvény alapján „a nyilvános ülésen megjelent választópolgárok az adott önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott feltételekkel és módon kérdezhetnek, véleményt nyilváníthatnak, javaslatot tehetnek.”

A demokratikus hatalom gyakorlásnak ez a módja időigényes, de nem biztos, hogy hatékony és célravezető, hiszen a közérdekű lakossági kérdésekre a választ előzetes tájékozódás, dokumentumok és számadatok hiányában és az adott tárgykörrel foglalkozó ügyintéző

információi nélkül kellene megadni, amely vagy helytálló lesz vagy sem. Az információ híján adott helytelen tájékoztatás pedig többet árthat, mint használ.

(Meg kívánom jegyezni, hogy a közérdekű kérelmekkel, panaszokkal és bejelentésekkel kapcsolatos eljárást a 2004. évi XXIX. tv. 141-143. §-a szabályozza, e szerint az állami és helyi önkormányzati szervek a panaszokat és közérdekű bejelentéseket e törvény szerint kötelesek elintézni. A jogszabály alapján a közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása, illetőleg megszüntetése a közösség, vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat. Közérdekű bejelentéssel bárki – szóban, írásban, vagy elektronikus úton – fordulhat a tárgykörben eljárásra jogosult szervhez. A szóbeli bejelentést az eljárásra jogosult szerv köteles írásba foglalni. A közérdekű bejelentést a beérkezéstől számított 30 napon belül kell elbírálni. Az eljárásra jogosult szerv a közérdekű bejelentőt meghallgathatja, ha azt a bejelentés tartalma szükségessé teszi. Az eljárásra jogosult szerv a vizsgálat befejezésekor a megtett intézkedésről, vagy annak mellőzéséről – az indokok megjelölésével – köteles a bejelentőt írásban, vagy elektronikus úton haladéktalanul értesíteni. A közérdekű bejelentés alapján – ha alaposnak bizonyul – gondoskodni kell a jogszerű, illetőleg a közérdeknek megfelelő állapot helyreállításáról, vagy az egyébként szükséges intézkedések megtételéről, a feltárt hibák okainak megszüntetéséről, stb.)

Amennyiben a képviselő-testület az indítványozott gyakorlatot be kívánja vezetni a Szervezeti és Működési Szabályzat módosításán túl szükséges egy ügyintéző, aki a testületi ülés időtartama alatt a telefonokat veszi, az elhangzott kérdéseket, véleményeket jegyzeteli, és természetesen azokat moderálja. Ahhoz, hogy a bejövő véleményeket, kérdéseket értelmezni tudja, egy televízió készüléken keresztül követnie kellene az ülésen elhangzottakat, mert nehéz egy véleményt úgy moderálni, ha azt sem tudja az mihez kapcsolódóan hangzik el. Ehhez szükség lenne egy kisképernyőjű LCD televízió készülékre a 6-os irodában a telefonközpont mellett, amelyen követhető az ülés menete. Mivel az adás alatt a kábeltvé munkatársai a vezetékeket a 8-as irodában található antenna csatlakozóhoz csatlakoztatják, - és az adás ott nem fogható - így a hivatalban a televíziókészülék működtetéséhez egy újabb vezetéket kellene kiépíteni a 6-os irodáig.

Mindezeket összefoglalva az elképzelés megvalósításának vannak SZMSZ módosítási, személyi és tárgyi, technikai feltételei is, amelyeket biztosítani szükséges. Kérem, hogy a képviselő-testület tájékoztatásom alapján döntsön abban, hogy a testületi ülésekhez kapcsolódó lakossági telefonos kérdés és véleménynyilvánítás lehetőségét meg kívánja-e valósítani, illetve biztosítja-e az ahhoz szükséges feltételek megteremtését, a jogi szabályozás végrehajtását.

Kérem tájékoztatásom elfogadását.

Dévaványa, 2009. május 19.

Balogh Csilla
jegyző